

Kultur & Nöje

IT TAKES 2 - 4.0 - THE HISTORY OF ROCK CONTINUES... DEL 16 - "MONEY MONEY MONEY, IT'S A RICH MANS WORLD"

Framgångssagan Abba

Med glammigare kläder, högre platåskor och mer glitter än både the Sweet och Gary Glitter tillsammans, stod den 6 april 1974 en svensk grupp som segrare i Eurovision Song Contest. För glamrocken blev det början till slutet men för fenomenet Abba var detta starten på en otrolig saga som inte ens 34 år senare är över.

TRELLEBORG

Björn Ulvaeus startade i det som blev Hootenanny Singers när Stikkan Andersson 1963 tog gruppen under sina vingar med den svenska folkvisan som ledstjärna.

Benny Anderssons musikaliska karriär började i Elverkets Spelmanslag där han 1964 upptäcktes av Hep Stars sångare Svenne Hedlund, som värvade honom som keyboardist.

1966 spelade Björn och Benny med sina band i Linköping och detta möte blev början till en vänskap och ett mycket framgångsrikt samarbete mellan de båda.

Anni-Frid "Frida" Lyngstad slog igenom i Hylands hörna 1967 med låten *En ledig dag* och härefter blev det både Svensktoppen och Melodifestivalen 1969 innan hon 1971 spelade in sitt första album. Vid den här tiden var hon redan tillsammans med Benny som hon träffat genom turnerandet med Charlie Norman.

Agnetha Fältskog debuterade som dansbandssångerska men fick sin första hit som solist 1967 med *Jag var så kär* som blev starten på en framgångsrik tid på både Svensktoppen och Kvällstoppen. Björn och Agnetha blev ett par strax därefter och kyrkklockorna ljöd 1971.

Efter Hootenanny Singers och Hep Stars spelade Björn

och Benny i *She's my kind of girl* och *Hej gamle man* med flickvännerna på kör, och 1970 turnerade de fyra runt i folkparkerna under namnet Fästfolket, dock utan större framgångar.

Internationellt genombrott

Den första singeln *People need love* släpptes 1972 under namnet Björn & Benny, Agnetha & Anni-Frid. Året efter blev man trea i Melodifestivalen med *Ring Ring*, men resultatet var en stor besvikelse och efter en mindre folkstorm ersattes de så kallade experterna i jurygrupperna.

Att man inte vann kan man i efterhand vara glada över, för när man året efter ställde upp igen, under sitt nya namn Abba, vann man överlägset den svenska uttagningen med låten *Waterloo*. Vid den internationella finalen i Brighton kom genombrottet då man tog Sveriges första seger någonsin i ESC. *Waterloo* blev även Abbas första av totalt nio singelettor i Storbritannien.

Stig "Stikkan" Andersson var en av Sveriges mest framgångsrika textförfattare och redan 1963 startade han Polar Music. Han räknades som Abbas femte medlem och fungerade som manager under hela deras aktiva tid. Det var också han som skrev de flesta av gruppens tidiga

Abba när de vann Eurovision Song Contest 1974 med låten *Waterloo*. BILD:SCANPIX

"Den vänsterorienterade musikrörelsen kritiserade Abba för kommersialism och det var ute att digga Abba."

låttexter, däribland *Waterloo*. Han organiserade och planerade skickligt den marknadsföring som fick stor del i framgångarna för gruppens internationella karriär.

Stikkan Andersson dog 1997 vid en ålder av endast 66 år.

Om Stikkan var den femte medlemmen så var ljudteknikern Michael B. Tretow den sjätte. Det var han som gav Abba sitt egna och mycket speciella sound som musikerna Lasse Wellander, Janne Schaffer, Rutger Gunnarsson och Ola Brunkert även försökte återskapa live.

1975 släppte gruppen sin tredje platta Abba och singeln *Mamma Mia*, den blev gruppens andra etta på englandslistan, och samma år spelade både Agnetha och Frida in soloplattor.

Abba-feber

Samtidigt som Abba firade stora triumfer runt om i världen var det tufft att bli accepterade i Sverige. Den vänster-

orienterade musikrörelsen kritiserade Abba för kommersialism och det var ute att digga Abba. Men folket gjorde det ändå, kanske i smyg, för trots allt nådde albumet *Abba* i slutet av 1975 en försäljning på en halv miljon skivor i Sverige.

1976 blev gruppens mest framgångsrika år. Man släppte albumet *Arrival* samt singlar *Fernando* och inte minst *Dancing Queen*, Abbas enda etta i USA och som allmänt rankas som gruppens signatur.

Även Australien hade nu vaknat för Abba-febern och 1977 spelades merparten av filmen *Abba - The Movie* in under Australienturnén i regi av Lasse Hallström. Filmen blev ingen kritikersuccé men har efteråt fått en kultstämpel. Musiken från filmen gavs ut på albumet *The Album* 1978.

Efterföljande album, discoinfluerade *Voulez-Vous* 1979 och *Super Trouper* 1980, blev båda stora försäljnings-

Björn Ulvaeus, Benny Andersson, Agnetha Fältskog och Anni-Frid Lyngstad blev som Abba den största svenska musikexporten genom tiderna. BILD: SCANPIX

succé världen runt och gav Abba status som världsartister, men man anade stora slitningar inom gruppen. Det sista studioalbumet *The Visitors* spelades in mitt i skilsmässan mellan Benny och Frida 1981. Björn och Agnetha hade gått skilda vägar redan två år tidigare.

Splittringen

I november 1982 sammanfattade man karriären med albumet *The Singles - The first ten years*, och bestämde härefter att ta en paus, något som istället blev den slutgiltiga splittringen.

Under alla år har det spekulerats om återföreningar dock utan någon substans.

Inför millennieskiftet erbjöds man den sanslösa summan av 1 miljard dollar för en comeback, men även detta avböjde de fyra.

Abba har till dags dato sålt drygt 360 miljoner album världen över och är med det Sveriges största musikexport genom ti-

derna. Agnetha och Frida fick stora framgångar som soloartister och Björn och Benny har radat upp musicalsuccéer som *Chess*, *Kristina från Duvemåla* samt *Mamma Mia*.

1992 släpptes *Abba Gold*, en samlingsplatta som med sina 26 miljoner ex, idag ligger på 39:e plats över de mesta sålda plattorna i världen någonsin. I slutet av juli gick plattan på nytt upp på Englandslistans 5:e plats för album. Den pånyttfödda Abba-febern är naturligtvis en direkt följd av filmen *Mamma Mia* som hade premiär den 4 juli.

Du är min man med Benny Anderssons Orkester & Helene Sjöholm ligger dessutom för 212:e veckan i rad (rekord) på Svensktoppen, och dessutom på en andra plats! Om det säger mer om Svensktoppen än om fenomenet Abba ska dock vara osagt.

Peter Kronström

TÄVLING

Sätt rätt Abba-låt till rätt album!

- 1. Intermezzo No 1
- 2. Thank You For The Music
- 3. Knowing Me, Knowing You
- 4. When All Is Said And Done
- 5. The King Has Lost His Crown
- 6. Me And I
- 7. Another Town, Another Train
- 8. Watch Out

- A. Ring Ring
- B. Waterloo
- C. ABBA
- D. Arrival
- E. The Album
- F. Voulez-Vous
- G. Super Trouper
- H. The Visitors

Rätta svar från tävlingen den 25 juli

- 1 - G Risken Finns - Du Känner Väl Mej
- 2 - C Contact med Skåggmanslaget - Hon Kom Över Mon
- 3 - H Ola Magnell - Kliff
- 4 - B Ragnar Borgedahl - Hum Hum Från Humlegården
- 5 - A Nationalteatern - Jack the Ripper

- 6 - I Nynningen - För Full Hals
- 7 - D Hoola Bandoola Band - Keops Pyramid
- 8 - J Motvind - Lära För Livet
- 9 - F Philemon Arthur & the Dung - In Kommer Gösta
- 10 - E Lasse Tennander - Ska Vi Gå Hem Till Dig

Vinnare den 25 juli:

- 1:a pris: Sara Gustafsson, Svedala
- 2:a-5:e pris: Anders Söderberg, Trelleborg, Ulla Karlberg, Trelleborg, Lars Lindhoff, Ystad samt Joakim Berg, Trelleborg.
- Svar och tröstorlek skickas till: Trelleborgs Allehanda, It Takes 2, Box 73, 231 21 Trelleborg

eller mailas till: peter@krona.nu

- Svaren ska vara tillhanda senast onsdagen den 6 augusti.
- Vinnare och rätta lösningen publiceras i nästa avsnitt av "The History of Rock".
- 1:a pris: Specialtillverkad It Takes 2 t-shirt och Mikael Rickfors-signerad It Takes 2-affisch. 2:a-5:e pris: Allehanda Allehandapriser.